

۱۱

به بهانه نمایش فیلم «خانه»، سراغ منتقدانی رفته ایم که سر از فیلمسازی درآوردند

نوشتن با دوربین

سرکی در جهان کمیک استریپ ها؛ از شهر سوخته تا کوئنتین تارانتینو

بازگشت کمیک استریپ ها

۱۲

فرهنگ

دوشنبه ۱۲ خرداد ۱۳۹۹ : شماره ۵۶۷۲

سریال های شبکه نمایش خانگی
به سریال های ترکی بدل شده اند

شبکه جم، شعبه ایران!

۱۰

تولد بلدیۀ تهران

دوازدهم خرداد سالروز

تأسیس شهرداری تهران است

شهرداری تهران ۱۲ خرداد ۱۲۸۶ خورشیدی با نام بلدیۀ تهران تأسیس شد. دکتر خلیل خان اعلم الدوله ثقفی از این سال تا ۱۲۹۲ خورشیدی شهردار تهران بود. او تحصیلاتش را در پاریس تمام کرد. اولین بلدیۀ تهران، ساختمانی در خیابان بوذرجمهری سابق روبه روی مدخل بازار بزرگ قرار داشت که وی عبارت «بلدیۀ طهران» را بر تابلویی به طول یک متر و در بالای در ورودی همین ساختمان نصب کرد. دکتر ثقفی، پزشک مخصوص مظفرالدین شاه نیز بود و بعدها به ریاست بلدیۀ رسید.

هدف اولیه از ایجاد بلدیۀ، حفظ منافع شهرها و شهروندان، اداره دارایی های منقول و غیرمنقول، ساخت و تجهیز و نظافت معابر شهری، ایجاد تسهیلات برای دسترسی آسان مردم به مواد غذایی و... بود. مجلس شورای ملی، برای دستیابی به آن، محمدخان قاجار دولو را مأمور تنوین نظامنامه بلدیۀ کرد. او جزای در خصوص وظایف و محدوده فعالیت ها و اختیارات بلدیۀ با ترجمه و اقتباس از قوانین شهرداری های فرانسه و بلژیک تدوین کرد. این نظام نامه، در دوره محمدعلی شاه، در ۵ فصل و ۸۰ صفحه به تصویب مجلس شورای ملی رسید و نامگذاری بسیاری از خیابان ها و کوچه های شهر، شماره گذاری خانه ها و دکان ها، تأمین روشنایی در شب، رساندن آب آشامیدنی به خانه ها، نظافت و آب پاشی خیابان ها نیز از همان زمان آغاز شد. بر اساس قانون همان روز، رئیس بلدیۀ، منتخب و تابع انجمن بلدیۀ است و وظایف و اختیارات وی، تحقق بخشیدن به حقوق اساسی شهروندان بود که به دلالی مانند کارشکنی داخلی و وجود حکومت استبدادی پایمال شده بود.

البته ریشه های تأسیس چنین نهادی در تهران به قبل از این برمی گردد. در دوره قاجار، سفرهای ناصرالدین شاه به فرنگ، وی را با ساختار شهری آنجا آشنا کرد و پس از بازگشت دستور داد با حل مشکلات مربوط به روشنایی، نظافت و امور شهری، وضع شهرها در ایران بهبود یابد. در زمان برپایی دارالخلافۀ ناصر، کوچه ها و خیابان های پایتخت خاکی و شهر فاقد امکانات، خدمات شهری و روشنایی بود. شاه قاجار برای رسیدن به هدف، میرزا عباس خان مهندس باشی، یکی از محصلان اعزامی دولت به فرانسه را به ایران دعوت و مسئول این کار کرد. میرزا عباس در نخستین قدم به ساماندنی بازار تهران پرداخت که با اعتراض وسیع بازاریان روبه رو شد و شاه برای پایان دادن به اغتشاشات، نهاد تازه تأسیس را تعطیل کرد. با این عمل، اولین گام اداره امور شهری به سبک جدید با شکست مواجه شد.

هنگامی که در خرداد ۱۲۸۶ برای نخستین بار شکل گیری بلدیۀ در نخستین قانون کشور جا باز کرد، این تشکیلات زمان درازی را پیمود تا بتواند به نهادی تبدیل شود که امور شهر را ساماندهی کند.

با شاعران هم روزگاران صحبت کرده ایم
تا بدانیم کرونا بر عالم شعر چه تأثیری گذاشته است

وارثان آب و خرد و روشنی در روزگار قرنطینه

در دورانی موسوم به پساکرونا به سر می بریم. دورانی که جامعه آرام از دل يك بحران بزرگ سر برمی آورد و بار دیگر نفس می کشد. در این میان شاعران که به تعبیر سهراب بواریز آب و خرد و روشنی اند، زودتر از سایرین به کرونا و قرنطینه در ایام شیوع کرونا عکس العمل نشان دادند. حال با گذشتن از کرونا حال و روز این دسته از هنرمندان قطعاً شنیدنی است. بعضی از این شاعران، کرونا را داغ و مصیبتی عظیم می دانند که بر ذهن و روح آنها تأثیرات عمیقی گذاشته است و بازگشت آنها به حالت عادی را تا مدت زیادی طولانی خواهد کرد. اما برخی دیگر بیشتر به قرنطینه ناشی از کرونا از جاع می دهند و کرونا را فرصتی بسیار مغتنم برای تولید اثر و تحقیق و تفحص می دانند. به سراغ شاعران برجسته هم روزگاران رفته ایم تا از تأثیرات کرونا بر زندگی و سبک شاعرانه شان جو یا شویم و تحلیل شان از جامعه پس از قرنطینه را بدانیم.

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

محمدعلی بهمنی

به نفع شعر

کرونا و قرنطینه بیش از هر چیز به نفع شعر بوده است. من می بینم که این ایام دوستان شاعر در فضای مجازی با هم مرتبط هستند و هر شب برنامه های شعرخوانی، نقد شعر و سخنرانی پیرامون مسائل ادبی در فضای مجازی برقرار است که تاکنون چنین برنامه هایی به این حجم کمی و کیفی را شاهد نبودیم. علاوه بر این شاعری که در گذشته به علت شرایط زندگی و سرکار رفتن و مشکلات معیشتی، فرصت چندانی برای نفس کشیدن در فضای مطالعات ادبی و وقت گذاشتن برای شعر نداشت. در دوران کرونا و قرنطینه، فرصتی یافت تا به این امور بپردازد. پس کرونا برگاتی برای شاعران و به طور کلی همه هنرمندان داشته است. از این منظر من کرونا را يك فرصت می دانم که البته بسته به عاطفه درونی و جهان شعری هر شاعر و میزان رنج و تأثیر پذیری او از رویدادهای پیرامون، عکس العمل ناشی از آن در هنرمندان مختلف متغیر است. آفرینش همواره وجود داشته و آفرینشی که ریشه در گذشته داشته باشد، بخشی از آن ارزشمند و بخش دیگر تکرار مکررات است. اما آفرینشی که شرایط معاصر خود را پیش چشم داشته باشد، نه تنها برای روزگار خود گره گشا و جان اهمیت خواهد بود، بلکه تا سال ها و قرن ها بعد روایتی است ماندنی از دردهای آدمی. البته از این نکته نباید غافل شد که اندوه از دست دادن انسان برای همه هنرمندان بالاخص شاعران بسیار جانسوز و دردناک است و این هم پرده از واقعه کرونا برای همه ما شاعران بسیار ناراحت کننده و غم انگیز بود.

قاسم صرافان

این انسان آسیب پذیر

آنچه در مساله کرونا نمود عمومی داشت و از حیث آفاقی همه در فضای شعر با آن مواجه شدند، تعطیلی انجمن ها، جلسات ادبی و در نهایت نمایشگاه کتاب است که این محافل نموده های حضور شاعران در صحنه اجتماعی هنر بود. به خصوص نمایشگاه کتاب از آنجا که هر سال يك مرتبه برگزار می شود و شاعران آثار مکتوب خود را در آن ارائه می دهند و همچنین ارتباط مستقیم با مخاطب پیدا می کنند، در این بین از اهمیت بیشتری برخوردار است که به واسطه کرونا همه این فرصت ها از دست رفت. اما در مقابل فرصت هایی ایجاد شد تا در بستر آنها شاعران به خلوت های شاعرانه بیشتر بپردازند و جوانانی که شاید کمتر از بزرگان به مقوله خلوت گزینی در فضای شعر متوجه هستند، به این فرصت به دید مجالی ارزشمند بنگرند. همچنین رونق گرفتن فضای مجازی باعث شد که فرهنگ جدیدی بر مناسبات شعر با مخاطب حکم فرما شود. ارتباط های زنده در فضای مجازی و آموزش های مجازی ظرفیت های تازه ای را برای علاقه مندان شعر ایجاد کرد. به طور مثال انجمن شعر من شاید در حالت عادی با حضور دوستان من آن هم در شهر تهران برگزار می شد، اما در ایام کرونا من انجمنی داشتم به وسعت کل فضای مجازی که بسیاری از علاقه مندان در این ارتباط های زنده شرکت می کردند و بنابراین این مساله سبب می شد که بسیاری از مخاطبانی که در حالت عادی نمی توانند در این جلسات شرکت کنند، بتوانند بهره لازم را از جلسات ببرند. همچنین از آنجا که در آموزش های مجازی، مدرس در فضایی که بعداً ضبط خواهد شد و در برابر مخاطبان با تعداد کمی نامحدود حضور خواهد یافت، مستلزم جهش مربی و ارتقای او خواهد بود. از حیث جهانی هم، کسانی که به مدرنیست مل بسته بودند در دوره کرونا فهمیدند که بشریت تا تمام پیشرفت ها و دستاوردهایش چقدر آسیب پذیر است. همچنین با دریغ شدن جنبه هایی به ظاهر کوچک، کم اهمیت و عادی از زندگی انسان، نظیر دست دادن با هم و دیدار دوستان و آشنایان، افراد با نگاهی شاعرانه ظرافت های زندگی خود را کاوید و این شد که در ایام کرونا انگار همه شاعر شده بودند و متوجه ریزترین جزئیات زندگی شان و ظرافت، زیبایی و عمق دنیای پیرامون خود شدند. نگاهی که پیش از کرونا شاید منحصر به اهل هنر، به ویژه شاعران بود.

تغییر زیبایی شناسانه

اتفاقات عظیم چه در حوزه سیاست و چه در حوزه فرهنگ، از آنجا که بر حوزه رسانه تأثیرات مستقیم دارند، تبعاً بر شعر نیز تأثیرگذار هستند. حال اگر پدیده ای جهان گیر و جهان شمول باشد، تمام آفرینش های هنری را تحت تأثیر خود قرار خواهد داد. این تأثیرات بیشتر از جنس اثرگذاری های زیبایی شناسانه است و نوع نگرش به زیبایی را در شعر شاعران تغییر خواهد داد. در حال حاضر که پدیده کرونا پدیده تازه ای برای جامعه هنری محسوب می شود، نمود آن در شعر و در کلیه آثار هنری به صورت مضمون، تعبیر و تصویر خواهد بود. یعنی نمود اصلی این مساله در شعر، مضمون سازی خواهد بود. آن هم با کمک گرفتن از المان هایی مثل ویروس و قرنطینه. اما در درازمدت آنچه رقم خواهد خورد، تغییر نوع زیبایی شناسی و اساساً نوع نگاه شاعر به پدیده هاست. برای مثال با بررسی شعرهای عاشقانه در ۴۰ سال گذشته درمی یابیم که نوع نگاه شاعران به مقوله عشق، از يك نگاه سطحی و روتیک در روزگار رژیم سابق، به نگاهی متعادل تر تبدیل شده و رفته رفته شاعران در شعر عاشقانه اصطلاحاً از «رتن نویسی» فاصله گرفته اند. در بررسی این تغییر، نمی توان پدیده انقلاب اسلامی را نادیده گرفت چرا که هنر ناگزیر است که تا حد زیادی با زتاب دهنده روز و روزگار هنرمند باشد. نیما یوشیج در جایی می گوید: در هیچ کجای دنیا شکل آفرینش هنری تغییر نکرده، مگر آن که شکل زندگی مردم در آنجا عوض شده باشد.

حمیدرضا شکارسری

رونق فضای مجازی

کرونا و قرنطینه خانگی به دلیل آن، اساساً يك پدیده نو و تازه در جامعه ماست که موجب شد سبک زندگی و تعامل انسان ها با هم در جریان آن عوض شود. من در بررسی تأثیرات کرونا بر عالم شعر، دو بعد را جدی تر از سایر ابعاد می دانم: یکی تأثیر کرونا بر فضای خصوصی شاعر و اتفاقاتی که برای این هنرمند اجبار منزوی شده در عصر کرونا افتاد و دوم بستری که در فضای مجازی برای شاعران مهیا شد. در خصوص بعد اول باید گفت که کرونا سبب شد خلوتی برای شاعران پدید بیاید تا در آن بتوانند به کنکاش بیشتر در خود و انجام کارهای جدی ادبی بپردازند. برای من مساله قرنطینه بسیار مفید بود، چرا که سرکار نمی رفتم و از فراغتی که به علت در خانه ماندن برابم حاصل شد، توانستم بهره ببرم و چندین کتاب بخوانم و تعدادی از اشعار نیمه کاره ام را به اتمام برسانم. البته باید گفت که اوایل قرنطینه این گونه گذشت و به تدریج با طولانی تر شدن آن، حس افسردگی، کلافگی و تا حدی سستی را برای انسان به وجود می آورد که طبیعتاً سبب می شود قرنطینه و خلوت نتیجه عکس بدهد. اما در باب دوم کرونا در زندگی شاعران، باید به فرصت خوب گفت وگو در فضای مجازی اشاره کرد که توانست شاعران را در این مدت گرد هم آورد. من به عنوان يك شاعر شهرستانی شاید فرصت و شرایط این را نداشته باشم که در طول سال به تمام انجمن های ادبی در کشور یا حتی استان خودم سر بزنم. اما لایوهای فضای مجازی در انجمن های مختلف و حضور شاعران و استادان مختلف در این برنامه های مجازی، سبب شد که فضایی آموزنده و دلچسب برای من پدید آید. مضاف بر این که از طریق این لایو ها می شد به نگاه کلی شاعران مختلف در باب شعر امروز رسید برای مثال من در این مدت می دیدم که شاعران روشنفکر که غالباً از مطالعات آثار غربیان هم استفاده می کنند، در قالب همین لایو ها به بهانه ناعدالتی به شاعران دیگری می تازند و آنها را متهم به تحجر و عقب ماندگی می کنند. حال آن که به نظر من این مساله خود بزرگ ترین و واضح ترین نوع تحجر است! من حقیقتاً با انجمن های ادبی معتقدم و به نظر من هیچ جشنواره یا کنگره ای نمی تواند به اندازه این انجمن خوب به پیشرفت شعر يك شاعر خدمت کند و فضای مجازی در این مدت باعث شد که انجمن های ادبی در دسترس همه ما باشند.

مرتضی حیدری آل کثیر

۱۲

«سه دیدار»

با صدای یامین پور

نسخه صوتی کتاب «سه دیدار با مردی که از ماورای ذهن ما می آمد»، نوشته زنده یاد نادر ابراهیمی با صدای وحید یامین پور توسط انتشارات سوره مهر همزمان با سالروز رحلت امام راحل (ره) منتشر شد. این اثر که ابراهیمی آن را در بین سال های ۷۵ تا ۷۷ نوشته، شامل تجربیات شخصی این نویسنده از دیدار با امام خمینی (ره) است که جلد اول آن توسط حوزه هنری برای نخستین بار سال ۷۷ منتشر شد.

جلد نخست این مجموعه با عنوان «رجعت به ریشه ها» به ابعاد مختلف شخصیت امام خمینی (ره) از کودکی تا ازدواج پرداخته است. همچنین در کتاب «در میانه میدان»، جلد دوم این مجموعه،

مبارزات امام (ره) و حکایت هایی از همسرانشان روایت شده است. /تسним

«سورپرایز»

کارت برای سینما

محمد کارت، کارگردان فیلم سینمایی «شنای پروانه» که سال گذشته فیلمش در جشنواره فیلم فجر از رکوردداران کسب سیمیرغ بود و سیمیرغ مردمی، صابرداری و صداگذاری، تدوین نقش مکمل زن و نقش مکمل مرد را گرفت، درباره فعالیت جدید خود گفت: از اواخر بهمن سال گذشته به همراه احسان عبدی پور یک فیلمنامه سینمایی نوشتیم با عنوان «سورپرایز» که کارگردانی آن را خودم انجام خواهم داد و به تازگی نسخه اولیه آن آماده شده است. این فیلم به زودی وارد مراحل بعدی خواهد شد. این فیلمساز درباره مضمون و موضوع مختصر توضیح داد: این فیلمنامه فضایی بسیار متفاوت از شنای پروانه دارد و یک گروتسک اجتماعی است. بافت آن در جنوب شهر روایت می شود. اما نه آن جنوب شهری که تاکنون دیده ایم.

قرار بود شنای پروانه در اکران نوروزی به نمایش درآید، اما شیوع کرونا و تعطیلی سینماها باعث عدم اکران این فیلم شد. /ایسنا

دی کاپریو

دانشمند می شود

در حالی که استودیوهای هالیوود به همکاری با النواردو دی کاپریو علاقه زیادی دارند، اما دی کاپریو بازیگر پرکاری نیست و فیلم هایش را به دقت انتخاب می کند. به نظر می رسد دی کاپریو بیش از هر فیلم دیگری ترجیح می دهد در این فیلم طنز بازی کند که در مورد دو دانشمند است.

آنها متوجه می شوند یک سیارک دارد مستقیم به سمت زمین و حرکت می کند و تلاش دارند تا در رسانه ها مردم را متوجه کنند که پایان دنیا نزدیک است. /مهر

